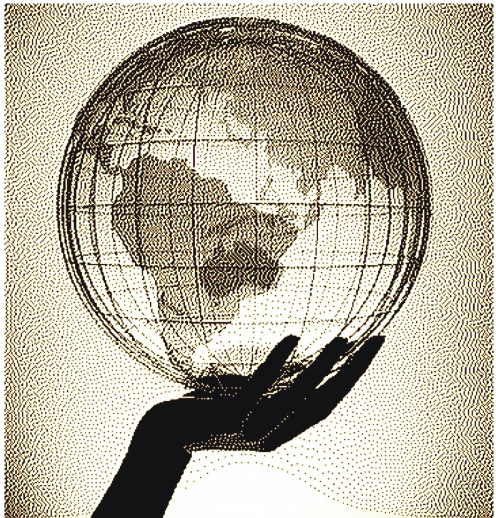

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLIĞI VE PEYZAJ MİMARLIĞI

İŐ GÜVENLİĞİ UZMANLIĞI VE PEYZAJ MİMARLIĞI

Aralık 2011

Yayına Hazırlayanlar
Av. Emre Baturay ALTINOK- Av. Edip KATAYIFÇI

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası
Konur 2 Sokak 34/8 Kızılay 06420 ANKARA
Tel: (312) 418 62 50 Faks: (312) 419 64 27
Web: <http://www.peyzajmimoda.org.tr>
e-posta: peyzaj@peyzajmimoda.org.tr

Baskı

Korza Yayıncılık Basım San. Ve Tic.Ltd.Şti.
Büyük Sanayi 1. Cadde No: 95/1 İskitler ANKARA
www.korzabasim.com.tr

Baskı Tarihi
30 Aralık 2011

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLIĞI VE PEYZAJ MİMARLIĞI

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre İş Güvenliği Uzmanlığı ve Peyzaj Mimarlığı

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36.maddesinde belirtilen "Teknik Hizmetler Sınıfı" başlıklı 2.bentte, "Bu Kanunun kapsamına giren kurumlarda meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden ve meri hükümlere göre yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeolog, hidrojeolog, hidrolog, jeofizikçi, fizikçi, kimyager, matematikçi, istatikçi, yöneylemci (Hareket araştırmacısı), matematiksel iktisatçı, ekonomici ve benzeri ile teknik öğretmen okullarından mezun olup da, öğretmenlik mesleği dışında teknik hizmetlerde çalışanlar, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi veya bölümlerinden mezun şehir plancısı, yüksek şehir plancısı, yüksek Bölge Plancısı, 3437 ve 09/05/1969 tarih 1177 sayılı Kanunlara göre tütün eksperleri ile müskirat ve çay eksperleri, fen memuru, yüksek tekniker, tekniker teknisyen ve emsali teknik unvanlara sahip olup, en az orta derecede mesleki tahsil görmüş bulunanlar, Teknik Hizmetler sınıfını teşkil eder." ifadelerine yer verilmiştir.

~-----~-----0~-----~-----~-----~-----~
**Devlet Personel Dairesi Başkanlığı ve YÖK,
Peyzaj Mimarlarının mühendis kadrolarında
istihdam edilmelerinin mümkün olduğunu
ifade etmektedir.**
~-----~-----0~-----~-----~-----~-----~

Mühendis, "analitik düşünme ve geliştirme yeteneğinin kazandırıldığı bir eğitim ile bilim insanlarının ürettiği teorik bilgiyi tekniker ve teknisyenlerin uygulayabileceği pratik bilgiye dönüştüren kişidir." olarak tanımlandığına ve **hangi fakülte altında olursa olsun** peyzaj mimarlığı eğitiminin analitik düşünme yeteneği ile verilen bir eğitim ve uygulamalı ana bilimden geliyor olması sebebi ile **YÖK tarafından peyzaj mimarlarının mühendis kadrosunda istihdam edilmelerine karar verilmiştir.**

Eşdeyişle, amaçlarından biri, ilgi ve yetenekleri yönünden yurt kalkınmasına ve ihtiyaçlarına cevap verecek, aynı zamanda kendi geçim ve mutluluğunu sağlayacak bir mesleğin bilgi, beceri, davranış; özellikle insan yaşamının sağlık ve fen koşullarına uygun olarak hayatının her alanında karşılarına çıkan sorunlarla ilgili bilgi sahibi olmalarını sağlama, çalışma hayatını düzenleyen değişik kanunlardan doğan hak ve yükümlülüklerini en iyi şekilde anlamalarına yardımcı olma, bilgi verme, yol gösterme ve genel kültürüne sahip, vatandaşlar olarak yetiştirmek olan Yüksek Öğretim Kurumu, Peyzaj Mimarı unvanını alanların **mühendis kadrolarında istihdam edilmelerinin uygun olduğunu belirtmektedir.**

T. C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI

Sayı : B.30.0.EÖB.0.00.00.01 - 2006
Koru : Uşvan

22.03.06-006066

BİLKENT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

- İLGİ: a) Çevre Bakanlığının 23.02.1999 tarih ve B.19.0.PDB.0.71.00.04/578 sayılı yazısı.
b) Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının 18.02.1999 tarih ve B.02.1.DPB.0.12.01/00646 sayılı yazınız.
c) Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı'nun 02.03.2006 tarih ve B.31.0.ÜAK.01/850 sayılı yazısı.

Çevre Bakanlığının, Bilkent Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimari Fakültesi Peyzaj Mimarlığı ve Kentsel Tasarım Programı mezunlarının, hangi unvanı kullanabilecekleri konusundaki (a) yazısı ile Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı'nun Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Programı mezunlarının Mimar veya Mühendis kadrolarında istihdam edilip edilemeyecekleri konusundaki (b) yazısı 10.03.2006 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında incelenmiş ve 2547 sayılı Kanun'un 2880 sayılı Kanun'la değişik 43/b maddesi uyarınca Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı'nun görüşü de dikkate alınarak, söz konusu program mezunlarının, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36 maddesine göre Teknik Hizmetler sınıfında Peyzaj Mimar unvanı alabileceklerine ve Mühendis kadrolarında istihdam edilmelerinin uygun olduğuna karar verilmiştir.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN ADINA

Turgut KILIÇ
Turgut KILIÇ
Genel Sekreter

DAĞITIM:

- Maliye Bakanlığına
- Sağlık Bakanlığına
- Çevre ve Orman Bakanlığına
- Milli Eğitim Bakanlığına
- Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığına
- TMMOB Şehir Plancılar Odası Başkanlığına
- TMMOB Mühendisler ve Mimarlar Odalar Birliği Bşk.'na
- ÜAK Başkanlığına
- ÖSYM Başkanlığına
- Üniversite Rektörlüklerine

Sn Prof. Bilal Özgür
İkbalime
28-3-2006

Sn Dr. G. Cüceloğlu
Bilgilerinize arz ederim
28/3/06

Adres: 06530 Bilkent - ANKARA Tel: (0312) 298 70 00 web: www.yok.gov.tr

14106 06 14106 BİLKENT REKTÖRLÜK 90 012 0664151

T.P

T.C.
BAŞBAKANLIK
Devlet Personel Başkanlığı

Sayı : B.02.1.DPB.0.12/17384
Konu :

16/15/2006

DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi: 14/08/2006 tarihli ve B.15.1.DSİ.0.71.01.01/P-22106 sayılı yazı.

Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı bölümünden mezun olup Peyzaj Mimarı unvanına sahip personelin, Mühendis unvanlı bir kadroya atanıp atanamayacağı hususunda görüş talep eden ilgi yazı incelenmiştir.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 22/03/2006 tarih ve D06066-850 sayılı yazısında Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı program mezunlarının, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36. maddesine göre Teknik Hizmetler sınıfında Peyzaj Mimarı unvanı alabileceklerine ve Mühendis kadrolarında istihdam edilmelerinin uygun olduğuna karar verildiği belirtilmektedir.

Söz konusu Karar çerçevesinde Peyzaj Mimarlığı bölümü mezunlarının Mühendis kadrosunda istihdamının mümkün bulunduğu değerlendirilmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Şaban TALAS
Başkan a.
Devlet Personel Başkan Yardımcısı

Aynı şekilde faaliyet alanı içerisinde, ilk defa devlet kamu hizmeti ve görevlerine devlet memuru olarak alınacaklar için yapılacak devlet memurları sınavı ve sınav sonucunda adayların kamu kurum ve kuruluşlarına yerleştirilmesi görevini üstlenen ve kamu kurum ve kuruluşlarının personelinin hizmet içi eğitimleri konusunda yetki sahibi olan **Devlet Personel Dairesi Başkanlığı da** Peyzaj Mimarlığı bölümü mezunlarının **mühendis kadrosunda istihdamının mümkün bulunduğunu belirtmektedir.**

Devlet Personel Başkanlığı'nın ve YÖK'ün de belirtmiş olduğu gibi peyzaj mimarlarının teknik hizmetler sınıfında peyzaj mimarı unvanını alabilecekleri ve mühendis kadrolarında istihdam edilebilecekleri 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36.madde metninden açıkça anlaşılmaktadır.

Kanun maddesinde kullanılan mühendis ve mimar kavramlarında herhangi bir sınıflandırmaya yer verilmemektedir. Mimar ve mühendislerin tümünün icra ettikleri görevler ve almış oldukları eğitimler dâhilinde teknik hizmetler sınıfında yer alacakları inkâr edilemeyecek kadar net bir gerçektir. Aksi düşüncenin varlığı tıpkı, peyzaj mimarlarının iş güvenliği uzmanı olamayacağı yorumundaki gibi, elektrik mühendislerinin, inşaat mühendislerinin, makine mühendislerinin ve ziraat mühendisleri gibi birçok alana hitap eden teknik hizmetler sınıfında yer alan mühendislik dallarında hizmet gösteren meslek gruplarını da iş güvenliği uzmanlığının kapsamı dışında bırakacak şekilde yorumlanabilecektir.

İLGİLİ KANUN MADDESİNDEN DE ANLAŞILACAĞI ÜZERE TÜMÜ TEKNİK HİZMETLER SINIFINDA YER ALAN MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK MESLEKLERİ HERHANGİ BİR AYRIMA GİDİLMEKSİZİN BÜTÜNLEYİCİ İFADELERLE BELİRTİLMESİNE

RAĞMEN, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca peyzaj mimarlarının mimar olmadıklarını ve mühendis kadrolarında istihdam edilemeyeceklerini kabul edilebilmesi düşünülemez.

Anayasa'nın "Kanun Önünde Eşitlik" başlıklı 10.maddesinde belirtilen "Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar."

~-----~-----~0~-----~-----~-----~
**Mühendis ve Mimarlık Hakkında Kanun'a göre
İş Güvenliği Uzmanlığı ve Peyzaj Mimarlığı**
~-----~-----~0~-----~-----~-----~

Aynı şekilde mühendislik ve mimarlık tanımını yapan 17.06.1938 tarihli ve 3458 sayılı Mühendis ve Mimarlık Hakkında Kanun'un 1.maddesinde de şu ifadeye yer verilmiştir: "*Türkiye Cumhuriyeti hudutları dahilinde mühendislik ve mimarlık unvan ve salahiyeti ile sanat icra etmek isteyenlerin aşağıda yazılı vesikalardan birini haiz olmaları şarttır:*

- a) *Mühendislik veya mimarlık tahsilini gösteren Türk yüksek mekteplerinden verilen diplomalar,
...."*

Buna göre, bir kişinin mezuniyeti dolayısıyla almış olduğu unvan ile yapmış olduğu mesleğin aynı şey olmadığını, bu nedenle peyzaj mimarlarının mimarlık mesleğini icra edemeyeceklerini ve onların yetkilerini kullanamayacaklarını söylemek kanuni dayanaktan yoksun olacaktır. Zira Peyzaj Mimarlığı bölümünden mezun olan kişilerin sahip olduğu diplomaya göre mühendis veya mimar unvanını ve bu unvana tanınan yetkileri kazanacağına hiç şüphe yoktur.

~-----~-----0-----~-----~-----~-----~
**İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki,
Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkındaki
Yönetmeliğe ve 4857 sayılı İş Kanunu'na göre
İş Güvenliği Uzmanlığı ve Peyzaj Mimarlığı**
~-----~-----0-----~-----~-----~-----~

"İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkındaki Yönetmelik"İN "Tanımlar" başlıklı 4.maddesinin d bendinde ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun 2.maddesinin 4.fıkrasının a bendinde iş güvenliği uzmanının, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinde görevlendirilmek üzere Bakanlıkça belgelendirilmiş mühendis, mimar veya teknik eleman olduğu ifade edilmiştir. Dolayısıyla, mimar olduğu ve hatta mühendis kadrolarında istihdam edilebileceği tartışmasız olan peyzaj mimarlarının, İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkındaki Yönetmelik ile İş Kanunu'nun ilgili hükümleri gereğince de iş güvenliği uzmanı olabilmesi hususunda herhangi bir engel mevcut değildir.

~-----~-----~0~-----~-----~
**PEYZAJ MİMARLIĞI MESLEĞİ, İŞ GÜVENLİĞİ
UZMANLIĞI İLE DOĞRUDAN İLGİLİ BİR
MESLEK DİSİPLİNİDİR.**
~-----~-----~0~-----~-----~

Peyzaj mimarlığı, ülke, bölge ve yerel ölçeklerdeki YERLEŞME VE YAPILAŞMALARDA YER ALAN YAPI ÜRETİM SÜRECİNDE her türlü canlı için üretilen yapı süresindeki doğal ve kültürel varlıkların, planlama ve tasarım kavramlarını sistematik bir yapı içinde inceleyen sanat, bilim, mühendislik ve teknolojiyi bir araya getirerek alan tasarımı, planlaması, UYGULANMASI ve yönetimi ile uğraşan bir meslek disiplini.

Keza Peyzaj mimarlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 16.7. 1985 tarih ve 85/9707S sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki olarak; 5 Ağustos 1985 gün ve 18883 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mühendislik ve Mimarlık Şartnamesi’nin **Tanımlar** başlığı altında (madde 3-1) yer alan ve “karada ve suda kalıcı ve geçici, yer altı ve yer üstü inşaatı ve bunların ek ve değiştirilmelerine, sabit ve hareketli tesislerine ve bunların parçaları” olarak tanımlanan “yapı” tanımı incelendiğinde görülecektir ki yapı üretim sürecinin asli unsurlarından olan bir meslek disiplini.

Bu durum **Türkiye İş Kurumu’nun Peyzaj Mimarı Meslek Yapağı**’nda Peyzaj mimarları; bahçeler, dinlenme alanları, yerleşim alanları, ticari merkezler ve kamu yapıları ile ilgili yer seçimlerini yapar, lokal ve gerekse bölgesel ölçekte alan kullanım kararları üretir. Aynı zamanda mimarlar, şehir ve bölge plancıları, inşaat mühendisleri ve diğer mesleklerle birlikte çalışarak hem insanların gereksinimlerine hem de çevresel değerlere saygınlık çevresi içinde plan ve

uygulama projeleri üreterek çevre tasarımında ve korunmasında önemli rol oynarlar.

Peyzaj mimarları; uluslararası tanımlaması olan LANDSCAPE tanımından da yola çıkıldığında arazi mühendisliği, arazilerin topoğrafik şekillenmesi üzerinde çalışan, **YAPI ÜRETİM SÜRECİNDE MÜHENDİSLİK HESAPLARINI YAPAN**, karada ve suda kalıcı ve geçici, yer altı ve yer üstü inşaatı ve bunların ek ve değiştirilmelerine, sabit ve hareketli tesislerine ve bunların parçaları (*ki yerleşimleri de konut, sanayi, sağlık alanları, yol, tünel köprü, baraj vb. alanların yer seçimleri ile birlikte konumlandırılmasındaki topoğrafya değişimindeki iş gücü makinalarıdır*) ile birlikte çalışan, kentsel ve kırsal açık ve yeşil alanlarının plan ve tasarım süreçlerinin uygulaması ve hayata geçirilmesi ile kent meydanları, yaya bölgeleri, rekreasyon (eğlen-dinlen) alanları, dinlenme alanları, yerleşim alanları, ticari merkezler ve kamu yapıları ile ilgili yer seçimlerini yapan, lokal ve gerekse bölgesel ölçekte alan kullanım kararları üreten bir meslek disiplini. Peyzaj mimarları, aynı zamanda mimarlar, şehir ve bölge plancıları, inşaat mühendisleri ve diğer mesleklerle birlikte çalışarak hem insanların gereksinimlerine ve yaşamsal değerlerimiz olan toprak-su ve havanın canlı sağlığının korunması ilke ve esaslarında meslek disiplinin gerektirdiği proje düzenleme esasları içerisinde yapısal ve bitkisel alan projeleri üretmek ekolojik eşiklerin plan kriteri olduğu tasarımda ve korunmasında önemli rol oynarlar.

Peyzaj mimarlığını diğer planlama ve tasarım meslek disiplinlerinden ayıran en önemli ayırım ise, bitki materyali ile mekân yaratmaktır. Mimarlık özelliği de bu tasarım özelliği ve mekân ile ilişkisi sebebiyledir.

Kentsel ve kırsal alanların yeşil alan miktarının artırılması, sulak alanlarımızın tüm canlı organizması ile korunması, olası kirlilik karşısında yine bitkisel

materyal ile ağır metallerin tutumu ile birlikte iş sağlığı ve güvenliği konularında önemli bir başlık olan ergonomi, insan kullanımlarının olduğu tüm tasarım teknikleri içerisinde peyzaj mimarlarının tasarım eğitiminde aldıkları özellikli konulardan biri olup, çalışmaların tüm iş üretiminde iş sağlığı ve güvenliği konularında da ihtisas sahibi olup, söz konusu işlerin üretiminde kullanılan iş gücü makinaların kullanımı ve işçi sağlığı konuları da yaşamsal değerler içinde yer almaktadır.

Ayrıca, GÜRÜLTÜ kirliliği alanında da ihtisas sahibi olan peyzaj mimarları, tespiti diğer meslek disiplinleri tarafından yapılan gürültü ölçümleri sonrası İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü Madde 22, 78, 525 Gürültü Yönetmeliği Madde 5 gerekleri doğrultusunda gürültü haritası programları ile gürültünün değerlendirilmesi gürültü önleme teknik bilgilerini üretirler. Bu alanda donanımlı olması, analitik ve uygulamalı ana bilim dalından gelen bir meslek disiplini olması sebebi ile de; her hangi bir iş kolunda Bakanlık tarafından da iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin genel çerçevesi olan risk analiz çalışmalarını son derece başarı ile yerine getirebilecek analitik düşünme yeteneği gelişmiş bir meslek disiplinidir.

Yine peyzaj mimarları, işletme ve işyerlerinde var olan yada dışarıdan gelebilecek tehlikelerin, işçilere, işyerine ve çevresine verebileceği zararların ve bunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla; işverene ait, ait işletme ve işyerlerinde,

- Mesleki risklerin önlenmesi,
- Çalışanların sağlık ve güvenliklerinin korunması,
- İşletme ve işyerlerinde olası risk ve kaza faktörlerinin ortadan kaldırılması için; üretim süreci içerisinde

ortaya çıkabilecek tehlikeleri ve riskleri tespit etmek ve önlemek için Tehlike ve Risk Değerlendirmesi konularında ki hizmeti üretebilme kabiliyetindedirler.

İşletmelerin kurumsal yapısına uygun risk analizi metodlarının belirlenmesi, bütün prosesleri ayrıntılı bir şekilde irdeleyerek tehlikeleri belirlemek, Risk Analizi çalışma grubunun oluşturulması, Risklerin Derecelendirilmesi, Derecelendirilmiş risklere ilişkin proaktif önlemlerin belirlenmesi, Risk analizi çalışmalarının dokümanite edilmesi, Kontrol tedbirlerinin uygulanması, Planlı eğitimler ile çalışanların uygulanmış kontrol tedbirleri, kabul edilebilir sınırlara çekilmiş riskler, uyulması gereken işletme kontrolleri ile ilgili olarak eğitilmesi, tehlikelerden kaynaklanan riskleri analizlerini tanımlayarak pratik ve etkin çözüm yöntemleri üretebilme, doğru risk değerlendirme birimlerini kullanarak işletmeleri ve işçi sağlığı ve güvenliği önlemlerini oluşturulması çalışmalarını almış oldukları mühendislik eğitimi ile son derece başarı ile çözümlene kabiliyetinin kazandırıldığı **mühendislik fakülteleri altında faaliyet yürüten** peyzaj mimarlığı bölümleri sağlıklı sürdürülebilir ve görsel kalitesi yüksek yaşam çevresi yaratmayı amaçlayan peyzaj tasarım çalışmaları yapan nitelikli, girişimci, dinamik ve meslekler arası bilgi-koordinasyon tabanına sahip elemanlar yetiştirmektedirler.

İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki ve Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik hükümleri ile belirlenen İş Sağlığı ve Güvenliği Sertifika eğitimleri içeriği incelendiğinde;

“İş Sağlığı ve Güvenliğinin Kavram ve Kurallarının Gelişimi , Ulusal ve Uluslararası Kuruluşlar ve Sözleşmeler, İş Sağlığı ve Güvenliğine Genel Bakış ve Güvenlik Kültürü, Temel Hukuk, İş Hukuku , Kanunlarda İş Sağlığı ve Güvenliği , İşyeri Sağlık ve güvenlik Birimleri ile ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri,

*İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları ,
İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri ,
Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi ,
İşyeri Bina ve **Eklentileri**,
Çalışma Hayatında Etik,
Fiziksel Risk Etmenleri ,
Psikososyal Risk Etmenleri,
Ergonomi,
Korunma Politikaları,
Bakım - Onarım İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği,
El Aletlerinde Güvenlik,
İnşaat İşyerlerinde Güvenlik,
Yetişkin Eğitimi,
Yangın,
Acil Durum Planları ,
Sağlık ve Güvenlik İşaretleri ,
Havalandırma ve İklimlendirme Prensipleri,
Kişisel Koruyucu Donanımlar Kapalı Alanlarda Çalışmalarda
İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Ekipmanlarının Tasarım, İmalat
ve Kullanımında İş Sağlığı ve Güvenliği,
Yüksekte Çalışmalarda İş Sağlığı ve Güvenliği,
Kapalı Alanlarda Çalışmalarda Güvenlik ,
Elle Taşıma İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği ,
İş Kazaları,
Meslek Hastalıkları ,
İş Sağlığı ve Güvenliği Kontroller ve Belgeler ,
Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği ,
Kanserojen ve Mutajen Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve
Güvenlik Önlemleri Hakkında Yön.,
Sanayi Tarım ve Orman İşleri ,
**Çalışma Yaşamında Özel Risk Grupları ve Yerleşim
Yerlerinden Uzakta Çalışmalar "***

**ana başlıkları olduğu görülmekte olup, YASA
YÖNETMELİK VE MEVZUAT ALTLIĞI BAŞTA OLMAK
ÜZERE, ALAN YÖNETİMLERİ, KORUNMA
POLİTİKALARI, ERGONOMİ, ÇALIŞMA
GÜVENLİKLERİ, SANAYİ, TARIM VE ORMAN
ALANLARININ OLASI TEHDİTLERİ VE ALINMASI
GEREKEN ÖNLEMLERİ İLE İLGİLİ OLARAK TÜM
TEKNİK ALTYAPISI DONANIMLI PEYZAJ
MİMARLARININ BÖYLESİ BİR SERTİFİKA ALMASI**

YÖNÜNDE GELİŞTİRİLEN ÖNLEMLERİN ANLAŞILABİLMESİ MÜMKÜN GÖZÜKMEMEKTEDİR.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 81.maddesine göre; "işverenler, devamlı olarak en az elli işçi çalıştırdıkları işyerlerinde alınması gereken iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin belirlenmesi ve uygulanmasının izlenmesi, iş kazası ve meslek hastalıklarının önlenmesi, işçilerin ilk yardım ve acil tedavi ile koruyucu sağlık ve güvenlik hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla, işyerindeki işçi sayısı, işyerinin niteliği ve işin tehlike sınıf ve derecesine göre;

a) İşyeri sağlık ve güvenlik birimi oluşturmakla,

b) Bir veya birden fazla işyeri hekimi ile gereğinde diğer sağlık personelini görevlendirmekle,

c) Sanayiden sayılan işlerde iş güvenliği uzmanı olan bir veya birden fazla mühendis veya teknik elemanı görevlendirmekle yükümlüdürler."

4857 sayılı İş Kanunu'nun 2.maddesinin 2.fıkrasına göre; " İşverenin işyerinde ürettiği mal veya hizmet ile nitelik yönünden bağlılığı bulunan ve aynı yönetim altında örgütlenen yerler (işyerine bağlı yerler) ile dinlenme, çocuk emzirme, yemek, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden ve mesleki eğitim ve avlu gibi diğer eklentiler ve araçlar da işyerinden sayılır."

Aynı şekilde ilgili yasanın 30.maddesine göre; işverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç özürlü, kamu işyerlerinde ise yüzde dört özürlü çalıştırmakla yükümlüdürler.

Görüldüğü gibi yukarıda değinilen maddelerde mimar ve mühendis meslekleriyle ilgili olarak herhangi bir ayrıma gitmeden iş güvenliği uzmanlığı ifade eden İş Kanunu, **İŞYERİNDEN SAYILAN YERLERİ VE ÖZÜRLÜ İŞÇİ ÇALIŞTIRMA ZORUNLULUĞUNU DA**

HÜKÜM ALTINA ALMAKLA peyzaj mimarlarına da iş güvenliği anlamında ihtiyaç bulunduğunu bir anlamda ifade etmiştir.

Şöyle ki; Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) Resmi Sayfasında Profesyonel Meslek Grupları/ GRUP 2-1 MESLEKLER SÖZLÜĞÜ Kapsamında Peyzaj Mimarlığı Görev ve Tanımları da verilmiştir.

Türkiye İş Kurumu koordinatörlüğünde Araştırma ve Teknik Hizmetler Birimi bünyesinde istihdam hizmetlerinde kullanılmak üzere hazırlanan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS); ILO tarafından yayımlanan ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi'nin sistematik yapısına adapte edilmiştir. (<http://www.iskur.gov.tr/Meslek/ViewMeslekDetayPopUp.aspx?uiID=2162.01>)

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) Peyzaj Mimarlığı Görev ve Tanımlarında Peyzaj Mimarı'nın;

işletmenin genel çalışma prensipleri doğrultusunda, araç, gereç ve ekipmanları etkin bir şekilde kullanarak, işçi sağlığı, iş güvenliği ve çevre koruma düzenlemelerine ve mesleğin verimlilik ve kalite gereklerine uygun olarak yürüttüğüne işaret etmektedir.

Şöyle ki peyzaj mimarlarının ana çalışma konuları arasında:

- Peyzaj planlama,
- Peyzaj tasarım,
- Peyzaj yönetimi,
- Peyzaj uygulama (*inşaat genel uygulamaları kapsamında yapısal peyzaj ve bitkisel peyzajın mahal*)

listelerinin oluşturulması, aplikasyon, bakım ve onarım),

- Meslekler arası işbirliğine dayalı organizasyonlar

yer almaktadır.

Peyzaj mimarlarının uzmanlık alanları arasında:

- Çevre Düzeni Planları ve İmar planlarının altlıklarını oluşturan kentsel ve yerel biyoçeşitliliğin tespiti ve peyzaj karakterlerinin belirlenmesi ve uygulama projelerinin hayata geçirilmesinde arazi kontrollüğü,
- İmar plan ve uygulama imar planlarında yer alan kamusal kentsel açık alanların,
- Maden- karayolları-barajlar, sulak alanlar, imara açılan alanlarda Sorunlu alanların onarımı,
- Özel ve kamuya ait alanların planlanması ve tasarımı,
- **Yaşlı ve engelliler için tasarım,**

yer almaktadır.

Peyzaj mimarlarının planlama, tasarım ve uygulama çalışmaları yaptıkları alanlar ise;

- Kentsel ve kırsal alanların yapılaşma ve yerleşme süreçlerinde yer alan tüm açık ve yeşil alanlar,
- Kentsel tasarım alanları, meydanlar ve yaya bölgeleri,
- Kentsel dönüşüm ve yenileme alanları,
- Ticari ve endüstriyel alanlar,
- Karayolları izlerinin belirlenmesi ve yaban yaşamının korunması,
- İmar planlarında yer alan konut-toplu konut parsellerinin açık alanlarının tasarım ve uygulaması

- İmar planlarında yer alan hava –rüzgar koridorlarının planlaması ve kontrolü, ağaçlandırma alanları,
- Kentsel biyosfer alanların korunması, ekolojik eşiklerin belirlenmesi, koruyarak kullanıma açılması,
- Rekreasyon alanları,(aktif ve pasif rekreasyon alan türevleri (botanik, arboreatum, kent ve kır alanına yönelik tüm açık alanlar , parklar,açık alan spor ve oyun alanları,)
- Dinlenme tesisleri,
- Tarımsal alanlar
- Çiftlik ve hobi bahçeleri,

olarak özetlenebilir.

Yine peyzaj mimarlarının iş güvenliği ile yakından ilgisi bulunan bir meslek grubu olduğunu belirtmek açısından **DÜNYA PEYZAJ MİMARLARI BİRLİĞİ - IFLA (INTERNATIONAL FEDERATION OF LANDSCAPE ARCHITECTURE) 'NİN AÇIKLAMIS VE DÜNYA ÖLÇEĞİNDE KABUL GÖRMÜŞ OLAN AÇIKLAMASINA DA GÖZ ATMAK GEREKİR.**

*Peyzaj Mimarları kentsel ve kırsal tüm alanlarda dış mekan çevre ve alanların planlama, tasarım ve yönetimine ve bu çevrelerin korunmasına ve sürdürülebilir gelişimlerine yönelik araştırma ve çalışmaları yürütür. **Peyzaj Mimarlarının görevleri arasında: (INTERNATIONAL FEDERATION OF LANDSCAPE ARCHITECTURE, 2003)***

a. Kent, banliyö ve kırsal alanlardaki yerleşimler içerisinde yer alan tüm özel ve kamuya ait açık alanlar, parklar, bahçeler, yaya bölgeleri, meydanlar, konut yerleşimleri, mezarlıklar, anıtlar, turistik, ticari ve eğitim tesisleri, spor alanları, hayvanat bahçeleri,

botanik bahçeleri, rekreasyon alanları ve çiftliklerin fonksiyonel ve estetik planlama, tasarım, yönetim ve bakımlarını yapmak ve izlemek;

b. *Yollar, barajlar, enerji ve büyük ölçekli gelişim projeleri gibi altyapı çalışmalarının estetik ve fonksiyonel tasarımları, yerleşimleri, yönetim ve bakım çalışmalarına katılmak;*

c. *Çevresel ve görsel etki değerlendirmelerini de içeren peyzaj değerlendirme çalışmalarına yönelik politikaları ve projeleri oluşturmak;*

d. *Alanları incelemek, iklim, toprak, flora, fauna, yüzey ve yer altı suları ve drenaj koşullarının analizini yapmak ve Peyzajla ve yerleşim alanlarıyla ilgili projelerde çalışma yöntemi ve projelere yönelik çalışma ve uygulama düzenine ilişkin öneriler geliştirerek müşterilerle bu konulara yönelik danışmanlık yapmak.*

e. *Kent, banliyö ve kırsal alanlarda yer alan yapısal çevrelerin kalite ve kullanımına yönelik uygun çözümleri tanımlamak ve geliştirmek ve bunlara yönelik olarak tasarımlar, planlar ve detaylar oluşturmak, çalışma şartnameleri, keşifler ve iş takvimleri hazırlamak;*

f. *Öneri konstrüksiyonların planlar, çalışma şartnameleri, keşifler ve iş takvimlerine uygun olarak gerçekleştirilmesinin sağlanması için bu çalışmaların uygulanmasını takip etmek ve denetlemek;*

g. *İlgili konularda çalışmalar yapmak;*

h. *Diğer işçileri denetlemek;*
gibi hususların yer aldığı belirtilmiştir.

Görüldüğü üzere 4857 sayılı İş Kanunu'nun 2.maddesinin 2.fıkrasında dinlenme, çocuk emzirme ve avlu gibi alanlar işyerinden sayılmakta ve bu gibi alanların bakım, onarım, planlama gibi çalışmaları peyzaj mimarlarının uzmanlık alanlarına girmektedir.

Hiç kuskusuz **fazla çalışma yapan işçilere uygun bir dinlenme süresi verilme zorunluluğu**, dört saat veya daha kısa süreli işlerde on beş dakika, dört saatten fazla ve yedi buçuk saate kadar (yedi buçuk saat dâhil) süreli işlerde yarım saat, yedi buçuk saatten fazla süreli işlerde bir saat ara dinlenmesi verilme zorunlulukları göz önüne alındığında **dinlenme yerlerinin iş güvenliği anlamında ne kadar önemli bir yere sahip olduğu görülecektir.**

Aynı şekilde, **kadın işçilere bir yaşından küçük çocuklarını emzirmeleri için günde toplam bir buçuk saat süt izni verilme zorunluluğu da işyerinden sayılan çocuk emzirme alanlarında iş güvenliğinin ancak peyzaj mimarlarının uzmanlık alanlarına dâhil olduğunun göstergesidir.**

Peyzaj mimarlarının iş güvenliği uzmanı olabilmeleri gerekliliğinin bir diğer ve belki de en önemli gerekçesi iş yerlerinde çalışan özürü işçilerin iş güvenliğidir. Zira Devlet Planlama Teşkilatı'nın verilerine göre bugün itibariyle ülkemizde 10 milyona yakın özürü vatandaş bulunmaktadır. Bu oran ülke nüfusunun %10'una yakındır. Hiç şüphe yok ki, özürü olmayan işçilerden çok daha fazla dikkat ve özen gösterilmesi gerekli olan özürü işçilerin sayısı yadsınamayacak kadar fazladır ve ne yazık ki ülkemizde özürü işçilerin iş güvenliğine yeteri kadar önem gösterilmemektedir. Unutmamak gerekir ki, özürü kişinin istihdamı sonrasında, kurulan iş ilişkisinin nasıl yürüdüğüünün takibi son derece önemlidir. Bu takibin yapılabilmesi ve iş güvenliğinin özellikle de özürü işçiler açısından sağlanabilmesi ancak bu konuda yeterli uzmanlığa sahip, bu yönde teknik bilgi ve donanım sahibi peyzaj mimarları tarafından yerine getirilebilecektir.

~-----~-----~0-----~-----~

Kasım 2011'deki verilerle İş Güvenliği Uzmanlığı'nın önemi

~-----~-----~0-----~-----~

Kasım 2011'de işçilerin yaşadığı felaket aşağıdaki tablodan da açıkça görülmektedir.

2011 Yılı'nın Kasım Ayında En Az 57 İşçi Hayatını Kaybetti

**Tablo 1: Kasım 2011 / İşçilerin İşkollarına Göre
Ölüm Nedenleri**

Neden İşkolu	Düşme	Ezilme Göçük	Yanma	Elektrik Çarpması	Trafik Servis Kazası	Nesne Çarpması	Kesilme Kopma	Zehirlenme Boğulma	Diğer Nedenler	Sonuç
Tarım / Orman	1	-	-	2	1	-	-	1	-	5
Maden	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Petro-Kimya Lastik	-	2	-	-	-	-	-	-	1	3
Gıda	-	2	-	-	-	-	-	-	1	3
Tekstil	-	3	-	-	-	-	-	-	-	3
Ağaç	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Çimento / Cam	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Metal	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
İnşaat / Yol	8	3	-	1	-	-	-	-	7	19
Enerji	1	1	-	-	-	-	-	1	-	3
Büro / Eğitim Sinema	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2
Sağlık	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Konaklama	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Gazetecilik	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Belediye	-	1	-	-	1	-	-	-	-	2
Belirlenemeyen	-	3	-	-	4	-	-	1	1	9
Sonuç	12	17	-	3	7	-	1	3	14	57

2011 Yılı'nın Kasım Ayında En Az 1976 İşçi Yaralandı

Neden İşkolu	Düşme	Ezilme Göçük	Yanma	Elektrik Çarpması	Trafik Servis Kazası	Nesne Çarpması	Kesilme Kopma	Zehirlenme Boğulma	Diğer Nedenler	Sonuç
Tarım / Orman	-	-	-	-	20	-	-	-	-	20
Maden	-	7	-	-	40	-	-	2	2	51
Petro-Kimya Lastik	-	1	1	-	4	-	1	-	1	8
Gıda	-	3	-	-	41	1	1746	-	-	1791
Tekstil	-	8	-	-	-	-	-	-	-	8
Ağaç	-	-	1	-	-	-	1	-	-	2
Metal	1	1	-	-	-	1	-	-	-	3
İnşaat / Yol	10	12	-	2	-	3	-	-	4	31
Enerji	1	5	-	1	1	-	-	-	-	8
Büro / Eğitim Sinema	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Sağlık	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Belediye	-	-	-	-	14	-	-	-	-	14
Belirlenemeyen	-	3	1	-	33	-	-	-	-	37
Sonuç	12	40	3	3	153	5	1749	2	9	1976

Not1: Kurban Bayramı'nda 1745 kasap çeşitli yerlerinden yaralanmıştır. Bu durumu Tablo 2'de gıda sektöründe görülen kesilme rakamlarına yansıtık.

Not2: Basından derlediğimiz kaza haberlerini, tarih ve kaynakları ile beraber www.guvenlicalisma.org adresinde bulunan "tüm işkollarından haberler" bölümünde bulabilirsiniz.

TMMOB PEYZAJ MİMARLARI ODASI
Konur 2 sokak No:34/8 Kızılay/ANKARA
Tel : +90.312. 418 62 50
Faks: +90.312. 419 64 27
www.peyzajmimoda.org.tr

